

Några duktiga fågelhundar, bra riptillgång samt en kaffepanna och en hyfsad väderprognos. Mer behövs inte för att ett gäng entusiaster ska ha en kanondag i Klövsjöfjällen. Att den här dagen blir speciellt minnesvärd kan vi främst tacka de brittiska fjällhundarna för.

Text och foto: CALLE BREDBERG

Fullt ös på fjället

Den irländska settertiken Fagermoas Tora tvärstannar, vinklar huvudet mot vinden och ställer sig i ett stramt stånd i väntan på skytten. Lars Hellström smyger upp bakom den sex-åriga irländska settertiken och John-Eric Eriksson tassar ut på vänsterflanken. På kommando reser Tora fyra ripor som singlar iväg nerför fjällslutningen. Bara

några sekunder senare lyfter ytterligare tre ripor och strax därefter dammar det ur John-Erics pipmynning och en av fåglarna dunsar i backen. Tora apporterar klockrent och dagens första fågel kan kopplas på säcken.

Det är faktiskt första gången jag är ute på ripjakt med en irländare – och jag är

verkligen imponerad av denna dubbelchampions första fågelarbete. I mina hemtrakter finns det visserligen flera exemplar av rasen, men samtliga av dessa är familjehundar som får nöja sig med att apportera husses tofflor.

– Javisst, det är typiskt. Och det har förstås medfört en del problem för rasen som jakthund, nickar Bodil Eriksson,

John-Erics hustru, som följer med på dagens jakt utan bössa.

Liksom Lars och hans hustru Marit, har John-Eric och Bodil ett genuint intresse för de brittiska stående fågelhundsrasererna. Det mesta av fritiden, och lite därtill, ägnas åt hundträning och jakt. De har samtliga varit aktiva inom Nedre Norra Fågelhundsklubb, för övrigt Sve-

riges största lokalklubb i sitt slag, men dragit sig tillbaka från föreningslivet under de senaste åren.

– Vi tycker att vi har gjort vårt och kan lämna över till yngre förmågor, konstaterar Bodil, som för den skull inte alls är lastgammal. Än så länge är stegen ras-ka på fjället och skärpan i hundträningen fortsätter att fostra nya elithundar.

John-Eric har fortfarande lite svårt att tacka nej till domaruppdragen, vilket bland annat kommer att förpassa honom till Bruksvallarna om några dagar.

John-Eric noterar att kullen slår ungefär trehundra meter bort och släpper fyraåriga pointern Eidemlias MiniMax. Varken hundens sök eller fågelhantering ►

► lämnar något övrigt att önska och det dröjer inte länge förrän det är dags igen. Lars och John-Eric gör sig beredda och det blir den sistnämnda som får nöjet att avsluta även denna gång. När ripa nummer två hamnat på säcken är gänget naturligtvis mer än nöjda med inledningen på dagen, framför allt med tanke på hundarnas arbete. Att skjuta massor med ripor är egentligen mindre viktigt.

– Vi brukar aldrig gå på samma kull mer än två gånger, avslöjar Lars, men då är det redan för sent eftersom Max står för fåglarna ännu en gång.

Riporna i den här kullen tycks inte ha någon stor lust att förflytta sig långt. För en "köttjägare" är detta beteende naturligtvis bra, men för hundförare som är varsamma om ripbeståndet är det inte lika intressant.

– Ja, ja, då blir det till att skjuta i luften, konstaterar Lars och smyger upp

intill björksnåret där riporna tycks trycka.

När Lars fyrar av är siktet inställt mot stjärnorna. Samtliga fåglar singlar denna gång iväg en bra bit nedför sluttningen och därmed kan vi jaga vidare i vår planerade färdriktning.

Biotoperna är perfekta för en fjällhund. Några större och en hel del mindre myrar med insprängda småholmar med fjällbjörk samt bäckdrag med björk, vide och ene.

I mina ganska otränade ögon söker hundarna av de intressantaste biotoperna med både effektivitet och fart. Framför allt går de vindsnabbt, ett karaktärsdrag som de brittiska raserna kan vara mycket stolta över. Det är helt enkelt en njutning att se dem arbeta, både i sök och fågelhantering.

Men, som alla vet, finns det inga perfekta hundar. Alla jakthundar kan vara ovarsamma och göra felbedömningar, så även Tora och Max, även om det är sällsynt.

Dagens lilla problembarn är pointertiken Setpoints Gro, den yngste i sällskapet med sina två år. Tiken har varit i kanonform sedan jaktstarten men är sig inte riktigt lik sedan hon blev skendräktig för någon vecka sedan.

Förutom att Gro gömmer sina Frolic över hela huset på Frösön har hon emellanåt en del problem med sin hantering av fågel. Ena dagen fungerar tiken utmärkt medan hon nästa dag kan ha vissa svårigheter att resa fågel. John-Eric och Bodil förstår absolut ingenting men hoppas givetvis att beteendet är tillfälligt. Sedan igår har medicinering mot åkomman inletts, vilket förhoppningsvis ska

Max står för fågel och John-Eric smyger upp för att fullborda fågeljobbet.

Den svenska fjällvärlden är favoritaren för pointern Max.

Riptillgången är god och det blir många uppflog med skottchanser under dagen.

råda bot på hormonrubbingarna.

Gros första fågelarbete för dagen fungerar dock utmärkt. Tiken reser en singelfågel mitt ute på en hed, men skyttarna bedömer läget som alltför svårt och håller inne med skotten. Den stackars skendräftiga tiken har börjat bra, även om det återstår en del fågeljobb innan jaktdagen kan summeras.

Helt plötsligt visar sig även Tora mänsklig, om man nu får använda ett sådant uttryck om en fågelhund. Tiken kommer lite fel i vind, hamnar för nära fågeln och petar den ensamma riptuppen. Tora sitter dock lydigt kvar och inväntar hussens order.

– Jahapp, men då borde inte kullen ligga mer än 30-40 meter bort, fastslår John-Eric, som har stor erfarenhet av ripornas beteende och rörelsemönster.

John-Erics förutsägelse har en nästan

En lyckad jakt dag behöver inte vara ett frosseri i antal och vikt på ryggsäcken

skrämmande träffsäkerhet. Tora tvärnitar plötsligt och ställer sig mot vinden med lätt vaggande svans. När Lars närmar sig tiken stramar hon dock upp sig och står som en staty intill fjällbjörksnåret.

– Ja, säger Lars korthugget och irländskan tar några tassande steg framåt. Sekunden därefter lättar åtta fåglar inifrån snåret och seglar iväg på låg höjd över den bakomvarande myren.

Ingen av bössorna lämnar dock det minsta ljud ifrån sig, men skyttarna visar ingen större besvikelse över det uteblivna resultatet.

– Det var lite för tätt för något säkert skott, meddelar Lars.

Strax därefter gör Tora ett riktigt kanonjobb, som slutar med att alla får sig ett gott skratt när Bodil skriker ”Pang!”. Vi räknar till åtta ripor i uppfloget och kan utan problem följa dem med blicken ända till dess de slår utspridda på en tallbacke. Även om det är lockande att förfölja riporna så manar Bodils muntra stämma oss att ta en stadig kaffepaus.

– Det är bara bra att fåglarna får lugna ner sig ett tag, konstaterar John-Eric och går ner till en liten bäck för att fylla kaffepannan medan vi andra plockar ihop veden.

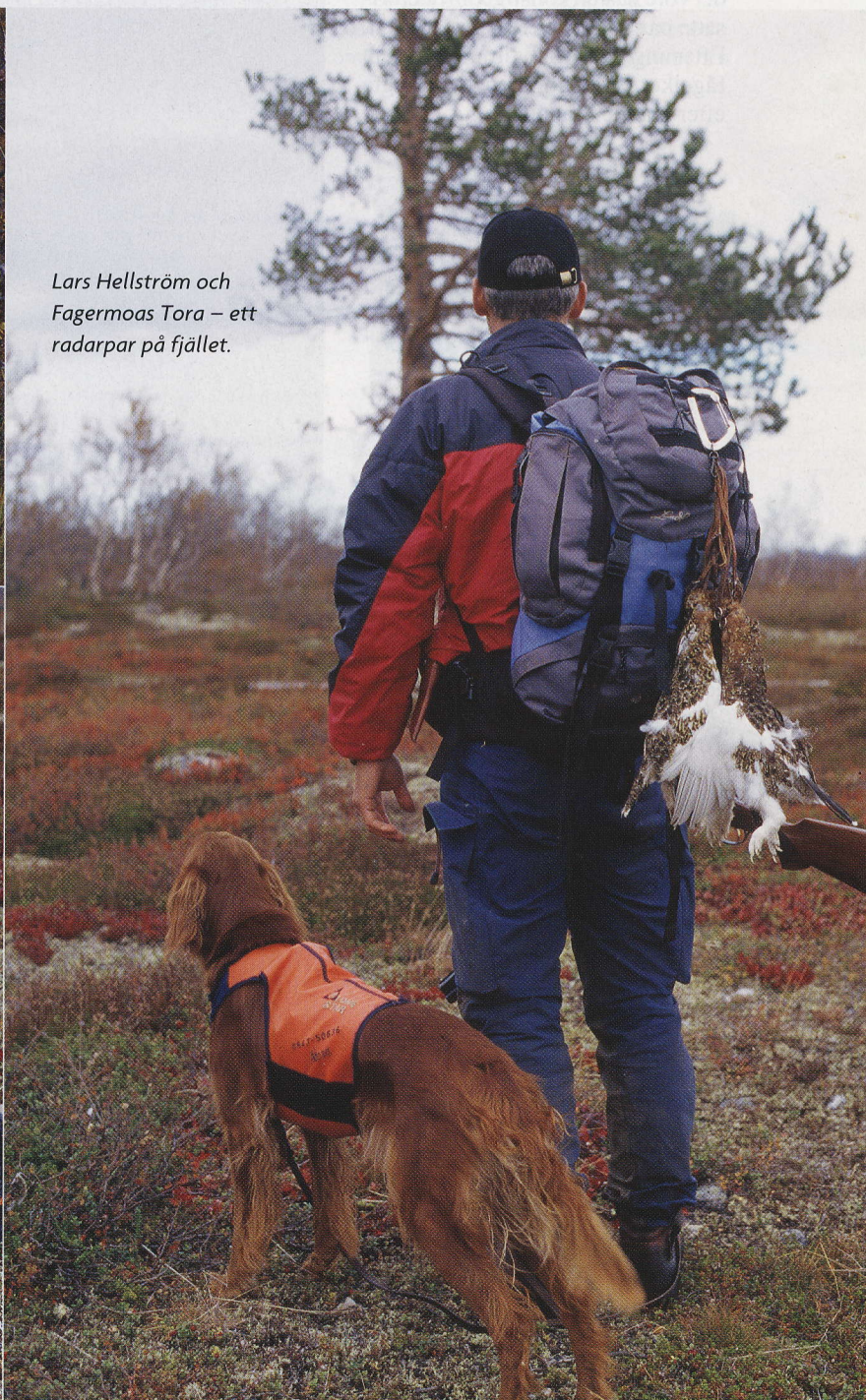
Kaffet ger både värme och återhämtning under den småkyliga septemberdagen. Vädret är extremt växlande, med ►

Pointertiken Gro är sig inte lik sedan hon blev skendräftig för någon vecka sedan.

Rast och vila hör jakt dagen till.

Lars Hellström och Fagermoas Tora – ett radarpar på fjället.

► ömsom värmande sol och moln, ömsom stiltje och hård, bitande vind. Under dagens första jaktpass har skaljackorna åkt på och av, kepsar har bytts ut till mössor och händer har åkt upp och ner ur värmande fickor.

Under kaffepausen passar vi även på att luta oss tillbaka en stund och njuta av omgivningarna. Så här i mitten av september har det hunnit bli avlövad uppe på fjället, medan rönn och björk står i sin ståtligaste höstprakt nere i dalgångarna. Ripriset glöder dock i markskiktet och en vråk seglar på stolta vingar ovanför oss. Det är minsann fler jägare i farten idag.

Efter kaffepausen vidtar en betydligt lugnare period. Riptillgången har hitintills varit sensationellt god, så det vore nästan konstigt om det fortsatte på samma vis resten av dagen. Efter ungefär en halvtimme helt utan fågelkontakter börjar vi dock längta efter ännu en fågeltagning.

När nästa fågelkontakt så småningom blir verklighet hanteras den galant av Tora. Singelfågeln sveper iväg från sitt gömställe under en ensam gran ute på en myr och Lars fäller den utan problem. När han hänger fågeln på säcken är det dock tydligt att det är den sista för dagen.

– Nej, nu har vi definitivt skjutit tillräckligt med ripa, meddelar Lars nästan lite skamset.

För en jägare som inte äger ett genuint intresse för stående fågelhundar kan det säkert vara lite svårt att förstå den återhållsamma attityden att fälla vilt. I mina ögon är det dock ett friskhetstecken som allt fler borde anamma. En lyckad jakt-dag behöver inte vara ett frosseri i antal och vikt på ryggsäcken.

På vägen tillbaka mot de väntande bilarna dyker ytterligare några fågelsituationer upp. Precis som överenskommet resulterar ingen av dem i ytterligare skjutna ripor. Det är ett härligt sällskap jag har fått nöjet att vara ute med, ett gäng hundförare med enastående hundar som verkar i en ljuvlig fjällmiljö.

Dagen har dessutom givit nya insikter om de brittiska rasernas kvaliteter som fågelhundar. Jag har insett att det är mycket lätt att bli såld på dessa raser och på den miljö de verkar i. ◆

*Dagen har givit
nya insikter om
de brittiska
rasernas kvaliteter*